

[Landbrugsministeren.]

disse Bemærkninger, jeg her vil gøre, gælder ogsaa det ærede Medlem Hr. Ulrich. Det er en fuldkommen Misforstaaelse af de to Herrer, hvis de tror, at denne § 5, som omhandler den særlige sønderjydske Lovgivning, kun drejer sig om Retten til at opføre Bygninger, skaffe det, det ærede Medlem Hr. Chr. Ernst Christensen kalder de færdigsyede Brug. Nej, det er en mindre Ting i Lovforslaget. Det, som det kommer an paa, er — foruden det, som det ærede Medlem Hr. Chr. Ernst Christensen nævnte, Retten til Oprettelse af mindre Gaardbrug —, at hvis vi ikke faar denne Lov gennemført, kan man ikke i Øjeblikket oprette Brug efter den gamle Husmandslov, saa maa man holde sig til Oprettelse af Brug efter 4. Oktober-Loven. Det er de to Ting, der indeholdes i den særlige sønderjydske Lov, som jeg foreslaar fornyet. Ønsker man, at Paragraffen om Statens Opførelse af Bygninger skal udgaa, har jeg ikke det mindste imod dette; det er ikke det, der har Interesse for mig, det er de to andre Ting.

Med Hensyn til den Udtalelse jeg har fremsat angaaende 4. Oktober-Loven, at den ikke har opfyldt de Forventninger, man nærede til den, en Udtalelse, der for øvrigt ikke er ny, idet jeg tidligere har fremsat den i Landstinget, skal jeg sige, at dette betyder ikke, at jeg mener, Loven er daarlig, og at Princippet er urigtigt, men det betyder, hvad jeg udtrykkeligt tilføjede, at Princippet med Afgift efter Konjunkturer, som jo blev gennemført i Loven af 4. Oktober, viser sig ikke at være saa smidigt og saa effektivt, som man havde haabet. Derfor er det, jeg i et andet Lovforslag har foreslaaet en betydelig mere effektiv og smidig Ordning, nemlig Afgift efter Kapitelstaksterne. Det er det, der ligger i mine Udtalelser, som jeg mener var klare og ligetil.

Det er blevet sagt, at det var ganske unødvendigt at henvise Spørgsmaalet om Principperne for den fremtidige Lovgivning til Behandling i Landbokommissionen, fordi vi var sagkyndige nok her i Rigsdagen, vi havde drøftet disse Spørgsmaal tidt nok. Ja, jeg hører nu ikke til dem, der er absolut sikker paa, at det, som man for 5—6 Aar siden mente var rigtigt, vil være gyldigt i kommende Tid. Jeg er overbevist om, at Formen for den Afgift, der skal betales, Vilkaarene, hvorunder Renten skal betales, er noget, som maa tages op til Drøftelse, hvis vi virkelig ønsker, at de Landmænd, der kommer ind i disse Brug, skal arbejde under betryggende Vilkaar.

Naar vi derfor har en Landbokommission, som netop er nedsat til at behandle den Slags Spørgsmaal, og som bestaar af Folk, der efter mit Skøn har baade Erfaring og Interesse i Spørgsmaalene, er det rigtigst, at der i denne Kommission foretages en Undersøgelse og Drøftelse af, hvad der vil være bedst at gennemføre i den kommende Tid.

Johannes Hansen: Den højtærede Landbrugsminister var ikke klar over, om han skulde sige Tak til mig; jeg var, længe før Ministeren kom op paa Talerstolen, klar over, at han *ikke* vilde gøre det. Den højtærede Minister mente, at jeg slingrede, idet jeg først havde været afvisende og senere velvillig, men naar den højtærede Landbrugsminister ikke har forstaaet mine Udtalelser, kunde det maaske være hans egen Fejl, det er ikke ganske afgjort, at det er min. Den højtærede Minister siger altsaa, at jeg først afviste. Ja, jeg sagde til at begynde med, at jeg troede ikke, det var klogt at oprette Brug, hvis de ikke kan oprettes til saadanne Priser, at de kan forrentes med den Betaling, vi faar for vore Landbrugsvarer i Øjeblikket. Andet eller mere laa der ikke i mine Udtalelser, hverken i Begyndelsen eller i Slutningen. Hvad enten Brugene oprettes efter den ene eller den anden Lov, bør de ikke koste mere end, at de kan forrentes med den Betaling, vi faar for vore Landbrugsvarer.

Den højtærede Landbrugsminister udtalte, at der ikke var saa overvældende meget nyt i det, han ønskede gennemført, men han tilføjede, at vi skal ikke være Barnepiger. Nej, det er jeg fuldstændig enig med Ministeren i, men Spørgsmaalet er, om vi ikke allerede i alt for høj Grad er blevet Barnepiger for de Folk, der faar Laan af Staten til Oprettelse af Brug. Vi er efterhaanden kommet ind i et Barnepigesystem, som slet ikke er heldigt, i hvert Fald fører det ikke til det, som det burde, nemlig at gøre disse Brug billigere, tværtimod, Brugene bliver stadig dyrere, end de burde.

Det ærede Medlem Hr. Mads Larsen gjorde en kort Bemærkning til mig, fordi jeg havde sagt, at der ikke var Ansøgere nok til den Jord, der er at faa, og det ærede Medlem mente, at naar der ikke var Ansøgere til de 2 Parceller, som var købt oppe i Vendsyssel i Nærheden af, hvor jeg bor, var det nok, fordi Jorden var for daarlig; men det ærede Medlem mente dog, at jeg maaske vidste det bedre end han, og det er rigtigt. Det ærede Medlem kan henvende sig til det ærede Medlem Hr. Holdgaard,